

'Hoe zit het met de opslag van reserves bij (knot)bomen?

Je kunt duidelijk zien dat bomen die jaarlijks geknot worden weinig diktegroei geven. Wanneer het knotregime langer wordt (3, 5, x aantal jaar) is te zien dat ook de diktegroei bij de stam toeneemt. Wat is er bekend over de opslag van reserves hieromtrent? Is het zo dat met name het eenjarig lot nauwelijks reserves doorgeeft naar de stam, of is er iets anders gaande?

Binnen iedere boomsoort is er een zeer sterke relatie tussen de hoeveelheid verdampend blad- of naaldoppervlak en de diktegroei van de stam. Hoe meer blad, des te meer groei. En naarmate het kroonvolume van een boom na een knotbeurt toeneemt zal dus ook de jaarlijkse diktegroei van de stam weer toenemen. Hoe vaker je een boom dus knot, des te trager is zijn gemiddelde diktegroei in de loop der jaren. De opslag van reservestoffen, zoals suikers in de vorm van zetmeelkorrels in de levende cellen, houdt hiermee gelijke trend. Of anders gezegd: is hiermee min of meer in balans. Dat wil zeggen dat eenjarig lot op de knotten verhoudingsgewijs weinig 'reserves' doorgeeft aan de stam, en (niet te vergeten) ook de wortels, in vergelijking met meerjarige takken. Overigens wordt ook een gedeelte van deze reserves nog in de takken zélf opgeslagen. Kortom, qua opslag van reservestoffen verschilt een knotboom niet wezenlijk van een niet geknotte boom. Hij doet het alleen in een wat 'lagere versnelling'. Hoogstens zal een knotboom de reserves in eerste instantie veeleer benutten voor herstel van het kroonvolume dan voor de vorming van nieuwe wortels.

Boombioloog Jitze Kopinga van Kopinga Boomadvies, geeft in elk nummer van Bomen antwoord op een boombiologische vraag. **Heb je een vraag? Of wil je reageren op het antwoord van Jitze?** Mail je vraag of reactie dan aan de redactie: vakblad@kpb-isa.nl